

УДК 346.5

DOI: 10.36550/2522-9230-2025-18-104-109

Гулак Олена Василівна,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри адміністративного та фінансового права

Національного університету біоресурсів і природокористування України

lenagulac8118@ukr.net

ORCID ID: 0000-0001-9004-0185

Піддубний Олексій Юрійович,

доктор юридичних наук, професор,

завідувач кафедри цивільного та господарського права

Національного університету біоресурсів і природокористування України

piddubnyi@outlook.com

ORCID ID: 0000-0003-4867-4613

Артеменко Олена Вікторівна,

кандидат юридичних наук, професор,

доцент кафедри адміністративного та фінансового права

Національного університету біоресурсів і природокористування України

artolena11@ukr.net

ORCID ID: 0000-0003-2041-8925

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ, ПРОГАЛИНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У статті досліджується нормативно-правова база, що регулює створення та функціонування індустріальних парків в Україні. Проаналізовано зміст та структуру Закону України «Про індустріальні парки», Стратегію розвитку індустріальних парків на 2023–2030 роки, інші розпорядження КМУ, відповідні новели у досліджуваній сфері, а також аналогічні практики ЄС. Досліджено сучасний стан та динаміку створення й функціонування індустріальних парків в Україні. Увага приділена окремим елементам організаційно-правового механізму функціонування індустріальних парків в Україні, зокрема, податковим й митним стимулам, особливостям залученню інвесторів та правовим недолікам та колізіям, що гальмують розвиток індустріальних парків як на загальнодержавному, так і місцевому рівнях. Наголошено на потребах в: оптимізації адміністративних процедур в питаннях реєстрації й дерегуляції функціонування індустріальних парків в Україні; правовій визначеності статусу учасників означених технологічних парків; запровадженні інструментів державно-приватного партнерства для реалізації комплексних інфраструктурних проєктів у межах парків; дієвому державному стимулюванні облаштування та функціонування індустріальних парків й забезпеченні балансу земельного законодавства власне з інтересами індустріального розвитку. Підсумовано, що ефективне правове регулювання створення й функціонування індустріальних парків в Україні наразі постає вкрай важливим задля економічного зростання, регіональної стійкості та ефективної повосенній відбудови України.

Ключові слова: індустріальні парки; технологічні інноваційні парки; правове регулювання індустріальних парків в Україні; створення та функціонування індустріальних парків в Україні; державне стимулювання облаштування та функціонування індустріальних парків; стратегія розвитку індустріальних парків; місце індустріальних парків в повосенній відбудові України.

Hulak O., Piddubny O., Artemenko O. LEGAL REGULATION OF INDUSTRIAL PARKS IN UKRAINE UNDER MARTIAL STATE: CHALLENGES, GAPS AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT

The article examines the legal and regulatory framework governing the establishment and functioning of industrial parks in Ukraine. It analyzes the content and structure of the Law of Ukraine “On Industrial Parks,” the Strategy for the Development of Industrial Parks for 2023–2030, relevant Cabinet of Ministers’ decrees, recent legislative developments in the field, and comparable EU practices. The current state and dynamics of industrial park creation and operation in Ukraine are explored. Particular attention is given to key components of the organizational and legal mechanism, including tax and customs incentives, investment attraction specifics, as well as legal shortcomings and inconsistencies that hinder the development of industrial parks at both national and local levels. The article emphasizes the need to: optimize administrative procedures related to the registration and deregulation of industrial parks in Ukraine; ensure legal clarity regarding the status of industrial park participants; introduce public-private partnership tools for implementing integrated infrastructure projects within the parks; implement effective state incentives for the establishment and functioning of industrial parks; and align land legislation with the interests of industrial development. The study concludes that efficient legal regulation of industrial park development in Ukraine

is crucial for economic growth, regional resilience, and the country's effective post-war recovery.

Keywords: industrial parks, technological innovation parks, legal regulation of industrial parks in Ukraine, establishment and functioning of industrial parks in Ukraine, state incentives for the development and functioning of industrial parks, strategy for the development of industrial parks, the role of industrial parks in Ukraine's post-war recovery.

Постановка проблеми. Попри значні законодавчі зміни, переважна частина яких прийнята саме після повномасштабного вторгнення РФ в Україну, а відтак враховує насамперед особливості становлення та функціонування індустріальних парків на території України саме в умовах воєнного стану, та активізацію державної підтримки щодо їх облаштування та функціонування, потенціал таких залишається реалізованим лише частково.

Численні нормативно-правові прогалини та колізії правового регулювання крізь призму комплексного підходу, адміністративно-процедурні перепони, доволі часті розбіжності на загальнодержавну й місцевому рівнях прийняття рішень, непоодинокі прояви корупції, загрози й ризики, пов'язані з масштабними воєнними діями, й пов'язана з цим складність залучення інвесторів, суттєво стримує облаштування та функціонування індустріальних парків на території України в сучасних умовах. Власне наразі активне й масштабне становлення означених технологічних структур постає важливим фундаментом у воєнній, економічній і соціальній стійкості України та неодмінним інструментом подальшої відбудови та функціонування нашої Держави на засадах економічного розвитку.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного правового переосмислення підходів до, насамперед, правових засад державного стимулювання облаштування та функціонування індустріальних парків на території України в умовах воєнного стану, й реалізації відповідного ефективного правозастосування. Власне означені аргументи формують потребу у ґрунтовному аналізі чинного нормативного забезпечення, виявленні правових колізій й формуванні практичних рекомендацій з метою його оптимізації.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Прямим чи опосередкованим дослідженням тематики правового регулювання становлення та функціонування індустріальних парків як на території України, так і в інших державах, займалися, окрім інших, такі вітчизняні науковці як: Л. Бенюк [1], В. Бойко [2], Л. Бойко [2], М. Веденяпіна [3], В. Галасюк [4], М. Данилович-Кропивницька [5], Ю. Джурик [5], П. Кулинич [6], П. Повар [7], Г. Попович-Блавіцька [3], М. Садченко [8], М. Святненко [9], Н. Шевчук [10].

Мета статті – дослідження особливостей правового регулювання функціонування індустріальних парків в Україні в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. В українське законодавство термін «індустріальні парки» запроваджено шляхом прийняття у 2013 році Закону України «Про індустріальні парки». З того часу досить повільно, але почав формуватись Реєстр індустріальних парків [11]. Найбільш активно його розширення відбулось після запровадження в Україні воєнного стану. Так, станом на 14.09.2023 р., відповідно інформаційної довідки про індустріальні парки в Україні [12], до Реєстру індустріальних (промислових) парків включено 65 індустріальні парки. А вже, станом на 30.04.2025 р. таких налічувалось 116 об'єктів [11]. Слід зауважити, що з 2022 року формування кожного окремого об'єкту у якості індустріального (промислового) парку та внесення у відповідний реєстр має посилення на окреме Розпорядження КМУ. Левова частка таких створена саме у 2024 році. Водночас, невелика частина – зазнала ліквідації. Зокрема, Розпорядженням КМУ від 21.02.2025 р. № 151, виключено із Реєстру індустріальних (промислових) парків індустріальні парки «Перший еко-індустріальний парк», «Сігма Парк Яричів», «Rivne industrial park», «Малин-Захід».

Філософія інституту «індустріальних парків» передбачає реновацію, відновлення колись діючих промислових об'єктів значних площ з метою пожвавлення економіки, створення нових робочих місць і соціально-економічного розвитку територій. А сам процес створення таких має свою специфіку та безліч нюансів [13]. Водночас, на сьогодні лише близько 30 % індустріальних парків в Україні вважаються активними.

З метою активізації створення й функціонування індустріальних парків на території України, особливо після повномасштабної агресії РФ, в межах профільного законодавства відбулось значне розширення податкових та митних стимулів для таких організаційно-правових утворень, з-поміж яких: податкові канікули на 10 років; звільнення від ПДВ й мит на нове обладнання; компенсаційний механізм у кредитуванні; можливість отримання знижок на сплату за земельний податок й підключення до інженерних мереж.

Нині науковці-правники у межах тематики дослідження з-поміж найбільш актуальних й нагальних питань виокремлюють: критичний аналіз механізмів державних стимулів у сфері створення та функціонування індустріальних парків на території України й, відповідно, ризики надмірної залежності від передбачених законодавством пільг та переваг в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови; механізм регулювання земельного режиму, особливості й розбіжності державної, приватної й комунальної форм власності при запровадженні на відповідних землях індустріальних парків; роль ініціаторів створення індустріальних парків на території України та реалізація механізму дерегуляції; зважений підхід до формування механізму джерел фінансування облаштування індустріального парку в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови; критичний аналіз можливостей та механізмів залучення українських та

міжнародних інвестицій, безпекова складова; баланс співвідношення між стимулюванням і державно-приватним партнерством.

Так, П. Кулинич акцентує увагу на необхідності чіткого визначення земельних правовідносин в умовах створення індустріальних парків на території України та зокрема уніфікації прав на землю незалежно від її форми власності [6], а І. Сторонінська, Л. Бенюкська та О. Івашко [14] звертають увагу власне на ризиках, пов'язаних з можливістю утворення таз званої «офшорної парадигми» замість справжнього індустріального/технологічного розвитку через колізії й недосконалості сучасного законодавства та зокрема, гостроту промислових потреб, обумовлену воєнним станом.

Про низку колізійних документів у досліджуваній сфері зазначають і Веденяпіна М. та Овчаренко Л., зокрема: «Згідно із визначенням, індустріальний парк – це, перш за все, територія, тобто певна земельна ділянка, яка має відповідати певним критеріям: 1) бути визначеною ініціатором створення індустріального парку відповідно до містобудівної документації.... Ця ділянка має бути відповідним чином відведена органами місцевої влади саме для створення на ній індустріального парку; 2) вона має бути облаштована відповідною інфраструктурою. Останній пункт викликає певні зауваження. В Законі не йдеться мова про те, яка саме інфраструктура може вважатися «відповідною». Зустрічаються лише два терміни: «відповідна інфраструктура» та «інженерно-транспортна інфраструктура» [15]. Та й у цілому, в межах Закону України «Про індустріальні парки», не передбачено вимог до «інфраструктури», якою має бути обладнана земельна ділянка таких територій.

Відсутність правової визначеності стосується і категорії «транскордонний індустріальний парк», що міститься у статті 1 Закону України «Про індустріальні парки», позаяк «індустріальний парк, що створюється і функціонує на підставі міжнародного договору України, який укладається між урядами держав або уповноваженими ними ініціаторами створення», яким власне і є унормований «транскордонний індустріальний парк», може мати, відповідно цього визначення ініціатором створення – будь-яку особу, у тому числі, і приватну. А безпековий механізм, зокрема в умовах воєнного стану, має не допускати ризиків витоку будь-якої вважливої інформації, пов'язаної з промисловістю та технологічним виробництвом, що стосується захисту нашої держави.

У цілому у світі наразі домінують погляди на індустріальні/промислові парки саме як на «екопромислові», основна мета яких спрямована не лише на розвиток інноваційних технологій, але й збереження довкілля. Власне, самі такі утворення отримують фінансову підтримку зі сторони ООН [16].

Ми не погоджуємось з науковцями, які засуджують практику надання учасникам індустріальних парків нових податкових пільг, вважаючи у більшій частині її недоречною. На сучасному етапі, в умовах шалених викликів для України як суверенної і незалежної держави, необхідності збереження основного потенціалу стійкості, виробничий потенціал, який щоденно зазнає руйнацій в результаті обстрілів з боку країни-агресора, задача держави – вберегти та відновити виробничі потужності, забезпечити максимальні інвестиції для розвитку інновацій та технологічних спроможностей. Окрім того, останні численні опитування серед причин закриття бізнес-підприємств в Україні назвали саме податковий тиск.

Скоріше, питання податкових пільг, преференцій тощо мають бути проаналізовані і виважено визначені з урахуванням географічного розташування регіону, безпекових компонент, важливості виробленої продукції для фронту та захисту критичної інфраструктури тощо. І не зважаючи на певний індивідуальний підхід до створення або розвитку різних виробництв, що у мовах війни не оминати, такі правила мають бути максимально прозорими, відкритими та контрольованими. Для суспільства і міжнародної спільноти, Україна у питаннях забезпечення регуляторного інструменту створення й функціонування індустріальних парків на своїй території має продемонструвати стійкий прозорий механізм, з дотриманням безпекових складників й нульовою толерантністю до корупції [17; 18]. Власне, така довідкова інформація і саме у вкладці «Інструменти залучення інвестицій» на сайті Мінекономіки України, реєстри, посилання на нормативні акти, концепції тощо – подані щодо кожного зареєстрованого утворення, є значним поступом в цьому [19].

Досить символічно, що рівно через рік після початку повномасштабного вторгнення РФ, 24.02.2023 р. Розпорядженням Кабінету Міністрів України за № 176, схвалена Стратегія розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки, що має реалізовуватись шляхом виконання операційного плану реалізації у 2023-2025 роках Стратегії. Протягом строку реалізації Стратегії передбачено схвалення операційних планів з її реалізації на наступні періоди, а у 2030 році – проведення оцінювання результатів реалізації Стратегії та діяльності еко-індустріальних парків з метою визначення поточного стану і майбутніх потреб щодо сталого промислового розвитку. Втім, для досягнення цілей означеної стратегії необхідним є забезпечення ефективної взаємодії правового, організаційного, економічного, фінансового та екологічного механізмів державної політики щодо створення та функціонування індустріальних парків. Власне, правовий – передбачає створення належних умов для ефективного застосування інших механізмів з урахуванням правових і регуляторних рамок, визначених національним законодавством. Організаційний, у свою чергу, спрямований на забезпечення принципів партнерства та співробітництва між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, відповідними міжнародними організаціями, представниками бізнесу, професійних та інших організацій, громадськості [20]. І саме чітке визначення завдань, в межах цього

механізму, учасникам реалізації стратегії, строків виконання, очікуваного результату має посилити результативність таких намірів.

Власне сама Стратегія розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки структурно передбачає аналіз поточного стану справ у сфері створення і функціонування індустріальних парків, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв'язання виявлених проблем, окреслює основні принципи Стратегії; визначає стратегічні цілі та показники їх досягнення; окреслює завдання, спрямовані на досягнення поставлених цілей, етапи їх виконання, очікувані результати на кожному етапі з відображенням запланованого темпу досягнення цільових показників та орієнтовного обсягу необхідних фінансових, матеріально-технічних, людських та інших ресурсів й визначає порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування [20].

Аналіз Стратегії дозволяє стверджувати про акцент індустрії в бік еко-системи, й у цілому – відповідність міжнародним практикам і стандартам без суттєвого врахування потреб України в умовах війни, що як ми розуміємо, має нереалістичний характер та не відповідає сучасним реаліям, хоча й враховує інтереси усіх учасників таких правовідносин.

Висновки. У сучасних умовах повномасштабної війни на території України індустріальні парки постають як один із ключових елементів економічної стійкості й повоєнної відбудови нашої держави. Проте їх потенціал реалізується лише частково через численні правові колізії, адміністративні бар'єри, корупційні ризики та складність залучення інвестицій, виходячи насамперед з безпекової компоненти. Незважаючи на активізацію державної підтримки та розширення податково-митних стимулів, інституційна основа функціонування індустріальних парків потребує комплексного переосмислення, зокрема в частині правової визначеності понять, прозорості регуляторних механізмів, збалансованості державних стимулів і безпекових аспектів. Оцінка нормативного поля та чинної Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023–2030 роки свідчить про відповідність, зокрема Стратегії, відповідним міжнародним практикам, втім – недостатнє врахування воєнних реалій та відповідних національних потреб, що обумовлює необхідність в корекції підходів й забезпеченні ефективної взаємодії правового, організаційного, фінансового та безпекового механізмів державної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Беновська Л.Я. Індустріальні парки як інструмент розвитку регіональної економіки: теоретичні аспекти. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2014. № 3. С. 509-517.
2. Бойко В., Бойко Л. Індустріальні парки – ефективний механізм залучення інвестицій для відновлення економіки у післявоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-23>
3. Попович-Блавіцька Г. Н., Веденяпіна М. М., Підвисоцька М. С. Історія розвитку та правове регулювання індустріальних парків в Китайській народній республіці. *Наукові перспективи*. 2025. № 1 (55). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/19463/19466>
4. Галасюк В.В. Індустріальні парки: світовий досвід та перспективи створення в Україні. *Економічний аналіз*. 2018 рік. Том 28. № 1. С. 40-50. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33691/1/7.pdf>
5. Данилович-Кропивницька М.Л., Джурик Ю.А. Індустріальні парки в Україні: новий етап розвитку. *Наукові перспективи*. 2022. № 6 (24). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1865/1863>
6. Кулинич П. Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми. Монографія. Київ. Норма права. 2021. 308 с.
7. Повар П.О. Гулак О.В., Гулак Я.Д. Проблеми правового регулювання інноваційної діяльності в Україні крізь призму євроінтеграційних процесів. *Наукові записки. Серія: Право*. № 17 (2024). С. 100-104. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-17-100-104>.
8. Садченко М., Крикунов І. Проблемні концепції правового регулювання індустріальних та технологічних парків. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 12. С. 239-243. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/12/45.pdf>
9. Святненко М. О. Історія виникнення та еволюції індустріальних парків як комплексної концепції. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2025 № 73. URL: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc73/11.pdf>
10. Шевчук Н. Світовий досвід розвитку індустріальних парків та їхні переваги для розвитку економіки України. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 4 (28). С. 68–74. URL: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/262444/258872>
11. Реєстр індустріальних (промислових) парків. 30.04.2025 р. Управління індустріальних парків та супроводу інвестицій. Мінекономіки України. URL: <https://me.gov.ua/view/485cdf6b-c323-46f1-b6ba-3b6012b1be7d>.
12. Довідка про індустріальні парки в Україні. 18.09.2023 р. Управління інтелектуальної власності та інновацій. Мінекономіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail/45629531-ea5f-4a91-9050-fe47b001dc22?lang=uk-UA&title=DovidkaProIndustrialniParkiVUkraini>.

13. Кампо С., Сердюк В. Індустріальні парки: від концепції до створення. *Юридична газета*. 2024. № 1 (779). URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/industrialni-parki-vid-koncepciyi-do-stvorenniya.html>
14. Storonyanska Iryna, Benovska Liliya, Ivashko Olena. Public expenditures in crisis periods: empirical testing of developed countries and Ukraine. *Finance of Ukraine*. 2024. № 5. 51-70.
15. Веденяпіна М. та Овчаренко Л. The concept of industrial park in the legislation of Ukraine is compared with un standards. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/373-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-658-1-10-20250109.pdf>
16. International Guidelines for Industrial Parks. UNIDO, 2019. URL: https://www.unido.org/sites/default/files/files/201911/International_Guidelines_for_Industrial_Parks.pdf
17. Гулак О.В., Миколаєнко Р. В. Нормативно-правові новели запобігання й протидії корупції у сфері земельних відносин. *Наукові записки. Серія: право*. Випуск 16. 2024. С. 79-83. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-16-79-83>.
18. Гулак О.В. Інституційні складові визначення вектору руху країни. *Науковий вісник публічного та приватного права*. № 1, 2015. С. 81-84. URL: <http://www.nvppp.in.ua/index.php/vip1>
19. Індустріальні парки в Україні. Мінсканоміки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=6463d3ba-aa13-4e54-8db9-0f36642c43d9&tag=IndustrialniParkiVUkraini>
20. Про схвалення Стратегії розвитку індустріальних парків на 2023-2030 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.02.2023 р. № 176-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2023-%D1%80#Text>

REFERENCES:

1. Benovska, L.Ia. (2014). Industrialni parky yak instrument rozvytku rehionalnoi ekonomiky: teoretychni aspekty. [Industrial parks as a tool for regional economic development: theoretical aspects]. *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy*. №3. 509-517. [in Ukrainian].
2. Boiko, V., Boiko, L. (2023). Industrialni parky – efektyvnyi mekhanizm zaluchennia investytsii dlia vidnovlennia ekonomiky u pisliavoiennyi period. [Industrial parks are an effective mechanism for attracting investment to restore the economy in the post-war period]. *Ekonomika ta suspilstvo*. №49. Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-23> [in Ukrainian].
3. Popovych-Blavitska, H.N., Vedeniapina, M.M., Pidvysotska, M.S. (2025). Istoriia rozvytku ta pravove rehuliuвання industrialnykh parkiv v Kytaiskii narodnii respublitsi. [History of development and legal regulation of industrial parks in the Peoples Republic of China]. *Naukovi perspektyvy*. №1(55). Retrieved from: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/19463/19466> [in Ukrainian].
4. Halasiuk, V.V. (2018). Industrialni parky: svitovy dosvid ta perspektyvy stvorennia v Ukraini. [Industrial parks: world experience and prospects for creation in Ukraine]. *Ekonomichnyi analiz. Tom 28. №1*. 40-50. Retrieved from: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/33691/1/7.pdf> [in Ukrainian].
5. Danylovych-Kropyvnytska, M.L., Dzhuryk, Yu.A. (2022). Industrialni parky v Ukraini: novyi etap rozvytku. [Industrial parks in Ukraine: a new stage of development]. *Naukovi perspektyvy*. №6(24). Retrieved from: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1865/1863> [in Ukrainian].
6. Kulynych, P.F. (2021). Zemelna reforma v Ukraini: pravovi problemy. [Land reform in Ukraine: legal problems]. *Monohrafiia*. 308. [in Ukrainian].
7. Povar, P.O. Hulak, O.V., Hulak, Ya.D. (2024). Problemy pravovoho rehuliuвання innovatsiinoi diialnosti v Ukraini kriz pryzmu yevrointehratsiinykh protsesiv. [Problems of legal regulation of innovation activity in Ukraine through the prism of European integration processes]. *Naukovi zapysky. Serii: Pravo*. №17. 100-104. Retrieved from: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-17-100-104> [in Ukrainian].
8. Sadchenko, M., Krykunov, I. (2018). Problemni kontseptsii pravovoho rehuliuвання industrialnykh ta tekhnologichnykh parkiv. [Problematic concepts of legal regulation of industrial and technological parks]. *Pidpriemstvo, hospodarstvo i pravo*. №12. 239-243. Retrieved from: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/12/45.pdf> [in Ukrainian].
9. Sviatnenko, M.O. (2025). Istoriia vynykennia ta evoliutsii industrialnykh parkiv yak kompleksnoi kontseptsii. [The history of the emergence and evolution of industrial parks as a comprehensive concept]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiia*. №73. Retrieved from: <https://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc73/11.pdf> [in Ukrainian].
10. Shevchuk, N. (2021). Svitovy dosvid rozvytku industrialnykh parkiv ta yikhni perevahy dlia rozvytku ekonomiky Ukrainy. [World experience in the development of industrial parks and their benefits for the development of the Ukrainian economy]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*. № 4 (28). 68–74. Retrieved from: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/262444/258872> [in Ukrainian].
11. Reiestr industrialnykh (promyslovykh) parkiv. (2025, April 30). [Register of industrial parks]. *Upravlinnia industrialnykh parkiv ta suprovodu investytsii. Minekonomiky Ukrainy*. Retrieved from: <https://me.gov.ua/view/485cdf6b-c323-46f1-b6ba-3b6012b1be7d> [in Ukrainian].

12. Dovidka pro industrialni parky v Ukraini. (2023, September 18). [Information about industrial parks in Ukraine]. Upravlinnia intelektualnoi vlasnosti ta innovatsii. Minekonomiky Ukrainy. Retrieved from: <https://me.gov.ua/Documents/Detail/45629531-ea5f-4a91-9050-fe47b001dc22?lang=uk-UA&title=DovidkaProIndustrialniParkiVUkraini> [in Ukrainian].
13. Kampo, S., Serdiuk, V. (2024). Industrialni parky: vid kontseptsii do stvorennia. [Industrial parks: from concept to creation]. *Yurydychna hazeta*. №1(779). Retrieved from: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/industrialni-parki-vid-koncepciyi-do-stvorennia.html> [in Ukrainian].
14. Storonyanska Iryna, Benovska Liliya, Ivashko Olena. (2024). Public expenditures in crisis periods: empirical testing of developed countries and Ukraine. *Finance of Ukraine*. №5. 51-70. [in Ukrainian].
15. Vedeniapina, M., Ovcharenko, L. (2024). The concept of industrial park in the legislation of Ukraine is compared with un standards. Retrieved from: <https://df.duit.in.ua/index.php/dictum/article/view/373> [in Ukrainian].
16. International Guidelines for Industrial Parks. (2019). UNIDO. Retrieved from: https://www.unido.org/sites/default/files/files/2019-11/International_Guidelines_for_Industrial_Parks.pdf [in English].
17. Hulak, O.V., Mykolaenko, R.V. (2024). Normatyvno-pravovi novely zapobihannia y protydii koruptsii u sferi zemelnykh vidnosyn. [Regulatory and legal novelties for preventing and combating corruption in the field of land relations]. *Naukovi zapysky. Serii: pravo. Vypusk 16*. 79-83. Retrieved from: <https://doi.org/10.36550/2522-9230-2024-16-79-83> [in Ukrainian].
18. Hulak, O.V. (2015). Instytutsiini skladovi vyznachennia vektoru rukhu krainy. [Institutional components of determining the countrys movement vector]. *Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnogo prava*. №1. 81-84. Retrieved from: <http://www.nvppp.in.ua/index.php/vip1> [in Ukrainian].
19. Industrialni parky v Ukraini. (2025). [Industrial parks in Ukraine]. *Minekonomiky Ukrainy*. Retrieved from: <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=6463d3ba-aa13-4e54-8db9-0f36642c43d9&tag=IndustrialniParkiVUkraini> [in Ukrainian].
20. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku industrialnykh parkiv na 2023-2030 roky. (2023, February 24). [On the approval of the Strategy for the Development of Industrial Parks for 2023-2030]. *Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy №176-r*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176-2023-%D1%80#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 11.06.2025

УДК 347.732.5:368.215

DOI: 10.36550/2522-9230-2025-18-109-113

Кузьменко Оксана Володимирівна,

доктор юридичних наук, професор,

Заслужений діяч науки і техніки України,

завідувач кафедри публічного та міжнародного права

ННІ «Юридичний інститут Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана»

demidenkov@ukr.net

ORCID ID: 0000-0002-0830-766X

Чорна Вікторія Григорівна,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри публічного та міжнародного права

ННІ «Юридичний інститут Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана»

demidenkov@ukr.net

ORCID ID: 0000-0002-6072-0283

Кожура Людмила Олександрівна,

доктор юридичних наук, професор,

директор ННІ «Юридичний інститут Київського національного економічного

університету імені Вадима Гетьмана»

lepel@ukr.net

ORCID ID: 0000-0003-4100-9530

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО СТРАХУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ
КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ**

Випуск 18. 2025